

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Кафедра цивільного права № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Цивільне право»

частина 2

(обов'язкова)

(заочна форма навчання)

для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»,
освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Харків – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 (заочна форма навчання): галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Розробники:

Борисова Валентина Іванівна завідувач кафедри цивільного права № 1,
к.ю.н., професор,

Коробцова Наталія Василівна, доцент кафедри цивільного права № 1,
к.ю.н., доцент

Донець Антон Геннадійович, асистент кафедри цивільного права №1,
к.ю.н.

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1
протокол № ____ від ____ _____ 2021 р.

Завідувач кафедри Борисова В. І.

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільний право» ч. 2 (заочна форма навчання) розроблена завідувачкою кафедри цивільного права № 1, професором, к.ю.н. Борисовою Валентиною Іванівною, к.ю.н., доцентом кафедри цивільного права №1 Коробцовою Наталією Василівною, к.ю.н., асистентом кафедри цивільного права № 1 Донцом Антоном Геннадійовичем. Навчальна дисципліна «Цивільний право» ч. 2 є обов'язковою дисципліною.

Робоча програма визначає дидактичну структуру і тематичну карту навчальної дисципліни відповідно до навчального плану та робочого навчального плану Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни, обсяг навчання, форми й засоби поточного і підсумкового контролю знань студентів усіх напрямків підготовки освітнього ступеня «Бакалавр».

Метою навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 є формування у студентів заочної форми навчання предметних компетентностей у сфері правового регулювання зобов'язальних правовідносин.

Навчальна дисципліна «Цивільний право» ч. 2 входить до ядра освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти і спрямована на формування фахових компетентностей за спеціалізаціями в рамках узагальненого об'єкта юридичної практики. Її вивчення сприяє набуттю майбутніми фахівцями знання цивільного законодавства, практик його застосування у майбутній професійній діяльності.

Завданням вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 відповідно до її знанневої компоненти і дидактичної структури є засвоєння наступних тем: поняття, загальна характеристика та функції зобов'язального права; система зобов'язального права; поняття зобов'язання, його зміст та підстави виникнення, структурні елементи зобов'язання (суб'єкти, об'єкти та зміст); забезпечення виконання зобов'язання; припинення зобов'язання; правові наслідки порушення зобов'язання та відповідальність за порушення

зобов'язання; види зобов'язань (договірні та недоговірні зобов'язання); загальні положення про договір; зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність; у користування; у зв'язку з виконанням робіт; що пов'язані із наданням послуг, включаючи і фінансові; зобов'язання із спільної діяльності; зобов'язання щодо розпорядження правами інтелектуальної власності.

Недоговірні зобов'язання. Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди та їх види. Поняття та призначення зобов'язань, що виникають при вчиненні дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Поняття та призначення зобов'язань, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи. Поняття та призначення зобов'язань, що виникають у зв'язку з рятуванням майна іншої особи. Поняття зобов'язань по усуненню загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Зобов'язання, що виникають внаслідок завдання шкоди.

Зобов'язання, що виникають з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави (безпідставне набуття майна).

Специфіка загальних положень зобов'язального права полягає в тому, що вони розповсюджуються однаково як на договірні, так і недоговірні зобов'язання.

При вивченні навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 у студентів заочної форми навчання мають бути сформовані такі предметні компетентності як: здатність до розуміння категорій і понять зобов'язального права; розуміння місця зобов'язального права у цивільному праві; знання положень про зобов'язання (поняття, види, зміст, підстави виникнення) та вміння застосовувати вказані положення у практичній діяльності; знання поняття, умов та видів забезпечення виконання зобов'язань та вміння їх розмежовувати при застосуванні у практичній діяльності; уміння застосовувати судову практику при вирішенні практичних завдань; уміння знаходити і застосовувати правові позиції Європейського Суду з прав людини при вирішенні практичних завдань; розуміння деліктних зобов'язань та особливості їх правового регулювання тощо.

Формування предметних компетентностей навчальної дисципліни має сприяти досягненню результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня (базова компонента).

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Заочні факультети (заочна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 6,5	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність (професійне спрямування): 081 «Право» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Нормативна	
Модулів 4		Рік підготовки:	
Індивідуальне завдання (курсний проект)		Семестр	
Загальна кількість годин - 195		5-й	6-й
		Лекції	
самостійної роботи студента – 173		6 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		4 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	93 год.
	Індивідуальні завдання:		
	Курсова робота		
Вид контролю: залік, іспит			

2. ТЕМАТИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Заочні факультети (заочна форма навчання)

5-й семестр 2021/2022 н.р.

лекції – 6 годин;

практичні заняття – 4 години;

консультації – 2 години.

№ п/п	Календарні строки	Тема лекції, практичного заняття, консультації	Види навчальних занять (кількість годин)			Форми та засоби поточного та підсумкового контролю
			Лекції	Практичні/ семінарські заняття	Консультації	
1.	Вересень – жовтень 2021 р.	<i>Оглядова лекція</i>	2			
2.	Вересень – жовтень 2021 р.	Тема. Зобов'язальне право і зобов'язання. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність, у користування та у зв'язку з виконанням робіт. Практичне заняття.	2	4	2	залік
3.	Вересень – жовтень 2021 р.	<i>Установча лекція</i>	2			

6-й семестр 2022 н.р.

лекції – 6 годин;

практичні заняття – 6 годин;

консультації – 2 години.

№	Календарні строки	Тема лекції,	Види навчальних занять	Форми та
---	-------------------	--------------	------------------------	----------

п/п		практичного заняття, консультації	(кількість годин)			засоби поточного та підсумкового контролю
			Лекції	Практичні/ семінарські і заняття	Консультації	
4.	Січень – лютий 2022 р.	<i>Оглядова лекція</i>	2			
5.	Січень – лютий 2022 р.	Тема. Зобов'язання, що пов'язані з наданням послуг. Зобов'язання щодо розпорядження правами інтелектуальної власності. Зобов'язання, що виникають із спільної діяльності. Недоговірні зобов'язання. Практичне заняття.	4	6	2	Іспит

3. ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

3.1. Навчальна дисципліна «Цивільне право» ч. 2 викладена з дотриманням наступних дидактичних принципів:

- використання компетентнісного підходу в навчанні;
- орієнтації освітньої діяльності на результати навчання, їх систематичний моніторинг і самооцінку;
- позитивної мотивації і сприятливого емоційного клімату (фону) навчання;
- фундаментальності й професійної спрямованості змісту, методів і форм навчання;
- доступності та дохідливості викладення матеріалу;
- використання набутих знань у подальшій професійній діяльності;
- академічної свободи учасників освітнього процесу;
- урахування особистих можливостей учасників освітнього процесу;
- мотиваційного забезпечення освітньої діяльності;

- модуляризації і тематизації навчального процесу, тощо.
- використання трансферно-накопичувальної системи кредитів;
- принцип партнерства тощо.

3.2. Зміст навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 викладений із використанням наступних інноваційних технологій:

- проблемного навчання;
- модульної системи навчання;
- саморозвитку;
- дистанційного навчання
- аудіо-візуальні технології (презентації),
- технологія студентоцентристського навчання,
- технологія групової діяльності,
- сторітеллінг (англ. Storytelling), тощо

3.3. При вивченні навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 застосовуються наступні інтерактивні методи навчання:

- мозковий штурм,
- займи позицію,
- розігрування ситуацій у ролях,
- дискусія,
- ділова гра,
- кейс-метод тощо.

4. МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за допомогою наступних методів педагогічного контролю:

а) традиційні методи:

- метод усного індивідуального опитування;

б) методи самоконтролю:

- уміння самостійно оцінювати свої знання, peer review тощо.

5. ШКАЛА ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Університеті
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59

F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 – 34
----------	---	--	--------

6. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів з обов'язкової навчальної дисципліни «Цивільне право України» (частина 2) для студентів 3 курсу заочної форми навчання (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньо-професійної програми «Право») / уклад.: В. І. Борисова, Н. В. Коробцова, А. Г. Донець та ін.. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 47 с. **URL:**

Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни «Цивільне право» ч. 2 (заочна форма навчання) : галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський) / уклад. В. І. Борисова, Н. В. Коробцова, А. Г. Донець. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 62 с. **URL:**

Програма навчальної дисципліни «Цивільне право України» ч. 2 (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право») для студ. 3 курсу заочної форми навчання (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) / уклад.: В. І. Борисова, А. Г. Донець, Н. В. Коробцова. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого», 2021. – 39 с. **URL:**

Основи для тестування студентів з навчальної дисципліни «Цивільне право України» 3 курс (2019-2020 навчальний рік). **URL:**
http://77.244.44.2/materials/files/civil_law_1/0113/01.pdf

Основи тестових завдань для підготовки до державного іспиту з навчальної дисципліни «Цивільне право України» (2019-2020 навчальний рік).
URL: http://77.244.44.2/materials/files/civil_law_1/0117/01.pdf

Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НУЮАУ)
http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=102:kafedra-cziv%D1%96lnogo-prava-%E2%84%96-1&Itemid=151

Портал навчальних електронних інформаційних комплексів –
<http://neik.nlu.edu.ua>

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне право підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, А. Г. Бірюкова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо – Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право. – 2014. – Т.2. – 816 с.

Цивільне право України. Частина друга : посіб. для підгот. до іспитів / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико ; за заг. ред. В. І. Борисової. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Харків : Право, 2020. – 246 с.

Цивільне право України: Навчальний посібник до складання вступного випробування в магістратуру у форматі ЗНО . / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико ; Харків, 2020 –418 с.

1. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга первая: Общие положения: Издание 2-е. – М., «Статут», 2003. -848 с.

2. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга вторая: Договоры о передаче имущества:– М., «Статут», 2000. – 800 с.

3. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга третья: Договоры о выполнении работ и оказании услуг:– М., «Статут», 2005. – 1055с.

4. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга

четвертая: Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта:– М., «Статут», 2003. – 910с.

5. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга пятая. В двух томах. Том 1: Договоры о займе, банковском кредите и факторинге. Договоры, направленные на создание коллективных образований:– М., «Статут», 2006. – 736с.

6. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга пятая. В двух томах. Том 2: Договоры о банковском вкладе, банковском счете; банковские расчеты. Конкурс, договоры об играх и пари– М., «Статут», 2006. – 623 с.

7. Бегова Т.І. Поняття «ноу-хау» і договір про його передання : монографія. – Х.: Право, 2009. – 160 с.

8. Бервено С. М. Проблеми договірнього права України : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 392 с.

9. Васильєва В. А. Цивільно-правове регулювання діяльності з надання посередницьких послуг : монографія. Івано-Франківськ : ВДВ ЦПП Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2006. 356 с.

10. Відповідальність у приватному праві : монографія / [І. Безклубий, Н. Кузнецова, Р. Майданик та ін.] ; за заг. ред. І. Безклубого. Київ : Грамота, 2014. 416 с.

11. Годэмэ Е. Общая теория обязательств. – М., 1948. – С. 434.

12. Гордон М.В. Система договоров в советском гражданском праве // Ученые записки Харьковского юридического института. – 1954. –Вып. 5. – С. 65-87.

13. Долгополова Л.М. Уклаення оговорів на т органах: монографія / Л.М. олгополова. –з Право: 2014. – 184.

14. Договір як універсальна правова конструкція : монографія / А. П. Гетьман [та ін.] ; за ред.: А. П. Гетьмана, В. І. Борисової ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків : Право, 2012. 432 с. (Харківська правова школа).

15. Договірне право / за ред. : І. В. Жилінкова, В. І. Борисова. Харків : Право, 2008. 116 с.
16. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнєцова та ін. ; за ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.
17. Донець А.Г. Окремі види договору зберігання в цивільному праві України –. Дис. на зд. н. ст. канд.. юр. н. (спеціальністю 12.00.03, – НЮУ ім. Я. Мудрого, Харків, 2021.
18. Егорова М.А. Односторонний отказ от исполнения гражданско-правового договора. – М.: Статут, 2008. – 508 с.
19. Зобов'язальне право. Теорія і практика / под. ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 1998. 912 с.
20. Ісаєв А. М. Договір дарування за Цивільним кодексом України : монографія. Харків : Дьяконенко, 2010. 224 с.
21. Иоффе О.С. Обязательственное право.- М.: Юрид.лит., 1975.– 880 с.
22. Канзафарова І. С. Теоретичні основи цивільно-правової відповідальності в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2007. 453 с.
23. Капіца Ю. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку. Київ : Академперіодика, 2017. 664 с.
24. Карнаух Б. П. Вина як умова цивільно-правової відповідальності :: монографія. Харків : Право, 2014. 224 с.
25. Кодинець А. О. Цивільно-правове регулювання зобов'язальних інформаційних відносин: методологія, теорія, практика : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. Київ, 2016. 470 с.
26. Лукасевич-Крутнік І.С. Теоретичні засади правового регулювання договірних відносин з наання транспортних послуг у цивільному праві України: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А. , 2019, 474 с.
27. Луць В. В. Контракти у підприємницькій діяльності : навчальний посібник. Київ : Юрінком Інтер, 1999. 556 с.

28. Мальська М. П. Просторові системи послуг (теорія, методологія, практика) : монографія. Київ : Знання, 2009. 312 с.
29. Матвеев Г.К. Підстави цивільно-правової відповідальності. У книзі: Вибране /Г.К. Матвеев; упоряд. В.І. Кисіль. – К.: Україна, 2008, с. 20-263.
30. Новицкий И. Б., Лунц Л. А. Общее учение об обязательстве. Москва : Госюриздат, 1954. 416 с.
31. Погрібний С. О. Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України : монографія. Київ : Правова єдність, 2009. 304 с.
32. Примак В. Д. Цивільно-правова відповідальність юридичних осіб. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 432 с.
33. Примак В. Д. Відшкодування моральної шкоди на засадах справедливості, розумності й добросовісності : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 432 с.
34. Світлак І.І. Цивільні правовідносини з надання послуг в умовах цифровізації: монографія, Тернопіль, ВПЦ, «Університетська думка», 2021, 343 ч.
35. Сібільова О. В. Договори в сфері надання інформаційних послуг. – Дис. на зд. н. ст. канд. юр. н. (спеціальністю 12.00.03, – НІОУ ім. Я. Мудрого, Харків, 2020.
36. Сибіга О. М. Договір комісії за Цивільним кодексом України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2009. 198 с.
37. Таш'ян Р. І. Односторонні правочини у цивільному праві : монографія. Харків : Право, 2010. 200 с.
38. Тупицька Є.О. Новація боргу у позикових зобов'язаннях за законодавством України: монографія /Є.О. Тупицька. – Харків: Видавництво «Фінн», 2012. – 160 с.
39. Уразова Г.О. Категорія відмови в цивільному праві України: монографія /Г.Щ. Уразова. – Х.: Право, 2016. – 248 с.

40. Федорченко Н.В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія, К.: НДІ приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2015, 328 с.

41. Цивільне право України. Договірні та не договірні зобов'язання : підручник / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик та ін. ; за заг. ред. С. С. Бичкової. Київ : КНТ, 2006. 498 с.

42. Якубівський І. Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 522 с.